

Værktøj # 7 "Udarbejdelse af en Alkoholpolitik på hver institution/hos de forskellige aktører" lader plejepersonale (og ledelse) gennemgå holdningen til brugen af alkohol punkt for punkt. Benyt værktøjet som udgangspunkt for udarbejdelse af en lokal alkoholpolitik eller som en hjælp til opdatere eksisterende alkoholpolitikker. Værktøjet indeholder desuden en liste med tips og tricks, som eventuelt kan hænges et synligt sted og fungere som (reminder) for plejepersonalet.

Spørgsmål som alkoholpolitikken bør indeholde centrets/afdelingens retningslinjer og holdninger til:

- Medarbejdernes brug af alkohol
- Brugen af alkohol i forbindelse med fællesaktiviteter

- Brugen af alkohol i borgerens hjem/i borgernes lejligheder på plejecentret
- Hvis borgeren er påvirket af alkohol
- Ved tegn på alkoholproblemer/afhængigt brug hos borgeren
- Politikens synlighed

VÆRKTØJ 7

Udarbejdelse af en Alkoholpolitik på hver institution/hos de forskellige aktører

Det anbefales at alle plejecentre og afdelinger, der leverer støtte til borgeren i hjemmet, udarbejder en alkoholpolitik. Listen nedenfor er tænkt som en vejledning i forbindelse med udarbejdelse af politikken – en vejledning til at sikre, at politikken forholder sig til de væsentligste områder på ældreområdet.

Det vigtigste er processen, dvs. at områderne drøftes i personalegruppen, og at der skabes enighed om, hvordan man som ansat reagerer, så alle arbejder ud fra samme grundlag. *Målet* er, at den enkelte medarbejder ikke føler sig alene, når hun/han skal vurdere, hvad der er bedst i situationen. Bemærk, at der ikke nødvendigvis altid er *rigtige* svar på spørgsmålene. Det væsentlige er det fælles fodslag. Politik bør således beskrive centrets/afdelingens retningslinjer og holdninger til:

1) Medarbejdernes brug af alkohol: Må man drikke alkohol på arbejdspladsen? Må man lugte af alkohol, når man møder på arbejde? Hvem tager samtalen med medarbejderen, hvis man bliver bekymret for, om medarbejderen skaber problemer for sig selv med sit alkoholforbrug? Hvordan hjælper arbejdspladsen medarbejderen med at få løst et evt. alkoholproblem? Hvilke konsekvenser vil det have, hvis medarbejder fortsætter med et uhensigtsmæssig alkoholbrug?

2) Brugen af alkohol i forbindelse med fællesaktiviteter:

Ved hvilke lejligheder (om nogen) serveres der alkohol ved fællesarrangementer? Hvordan serveres alkoholen (f.eks. i relativt små glas; huske at spørge, før der hældes op; altid sammen med alkoholfrie alternativer; ikke give alkohol en fremtrædende position i arrangementet)?

3) Brugen af alkohol i borgerens hjem/ i borgernes lejligheder på plejecentret:

I hvilket omfang skal plejepersonalet hjælpe med indkøb af alkohol? Bortskaffelse af flasker? Hvordan skal plejepersonalet gøre alkohol tilgængeligt for borgeren, hvis borgeren efterspørger det (f.eks. altid stille meget små portioner alkohol frem af gangen, stille alkoholen ude af syne, f.eks. i et skab; alkohol med så lave alkoholprocenter som muligt, evt. alkoholfrie eller alkohol-lette alternativer)?

4) Hvis borgeren er påvirket af alkohol: Hvad skal personalet helt konkret gøre i situationen, hvis borgeren er lettere påvirket af alkohol? Hvis borgeren er svært påvirket?

5) Ved på tegn på alkoholproblemer/ afhængigt brug hos borgeren:

Hvad skal personalet se efter? (søvnproblemer, faldtendenser, manglende hygiejne, manglende madindtagelse, depression, vægttab, diffuse maveproblemer, rysten på hænderne, hukommelsesbesvær mv). Hvordan skal personalet dele sin bekymring med borgeren (spørge venligt og accepterende, tilbyde hjælp) og med de pårørende? Hvordan inddrages kollegerne i bekymringerne? I hvilke situationer kontaktes kommunens alkoholbehandlingscenter for rådgivning og evt. hjælp?

6) Politikens synlighed: Hvordan sikres det, at alle nytilkomne personalemedlemmer, beboere og pårørende kender politikken (trykkes den og deles ud til alle, lægges den på intranettet, gennemgås den som en del af et introduktionssprogram, udleveres den ved indskrivningssamtaler)?

Alkoholpolitikken kan evt. få følgeskab af en samarbejdsaftale med kommunens alkoholbehandlingsinstitution, der beskriver rammerne for samarbejdet. Hvilken hjælp tilbyder de to institutioner hinanden på området, hvornår og af hvem? Hvordan kommunikerer man med hinanden?

KLIP UD OG HÆNG OP:

5 tips baseret på “best practices”

Dette er en liste over små og større tips og tricks:

1

Når en borger ønsker at have alkohol til rådighed i sin lejlighed på plejecentret, stil det da til rådighed i meget små mængder ad gangen – stil f.eks. en øl ad gangen i køleskabet fremfor at sætte en hel kasse øl i køleskabet. Det mindsker automatisk forbruget.

2

Hvis der serveres alkohol ved fællesspisninger og festlige lejligheder er det en god idé, at de alkoholfri alternativer er i overtal. Alkoholen – f.eks. øl – bør hældes op i små glas og kun lidt ad gangen. Vælg gerne alkohol med så lav en alkoholprocent som muligt.

3

I stedet for at fortælle borgeren, at det ikke er sundt at drikke for meget, spørg ham venligt om, hvad han allerede gør for at sikre, at forbruget ikke løber løbsk for ham? Spørg ham, hvad han kan gøre mere af?

4

Hvis pårørende gerne vil sikre, at den ældre får adgang til alkohol, undersøg da med den pårørende, hvorfor han eller hun tror, at det er vigtigt for den ældre? Undersøg, hvad den pårørende vil gøre for at sikre, at forbruget er til glæde for den ældre? Spørg vedkommende, om der er alternative måder at sikre den tilsvarende glæde hos den ældre?

5

Ved samtalen om bekymring for borgerens alkoholforbrug, er det vigtigt at

- 1) man udstråler venlighed og accept af den ældre,
- 2) at man fortæller, hvad man ser,
- 3) at man tilbyder sin hjælp til at ændre situationen,
- 4) at samtalen er kort og klar.

Det er langt bedre og nemmere for både borger og plejepersonale med flere korte, venlige samtaler, som giver borgeren lejlighed til at tænke sig om, - end én lang, alvorlig samtale, hvor borgeren mister overblik undervejs og kommer til at føle sig trængt..